

č.j. CSS/291/URA/ZAPIS/2021
Praha, 21. 12. 2021

O b ě ž n í k č. 156/2021

Dne 8. 12. 2021 se konalo 2. zasedání představenstva a dozorčího sboru ČSS

Přítomni: Lenart, Hejna, Motyčka, Láník, Sirotek, Závíška, Ouhrabka, Koutecký, Manhart
Omluveni: Šanda, Mokřý

Na letošní valné hromadě nově zvolené představenstvo jednalo na svém prosincovém zasedání od rána až do pozdních odpoledních hodin. Jednání předcházelo několik pracovních videokonferencí a příprava agendy prostřednictvím digitálně sdílených dokumentů. Členové představenstva si rozdělili řadu úkolů, které v nejbližší době budou řešit. Jde mimo jiné o revizi Organizačního řádu ČSS, organizování on-line porad představenstva, chystanou expozici o Amatérské jeskyni, pokračování v jednání o pojištění členů ČSS na zahraničních expedicích nebo o počátek jednání o rolích komisí ČSS. V dalších oběžnících vás budeme o všem detailně informovat.

Představenstvo na svém zasedání rozhodlo o následujících změnách a jednalo o těchto záležitostech:

I. Ediční rada

- **Představenstvo přijalo rezignaci** dosavadního předsedy ediční rady Milana Geršla, který na letošním Speleofóru dal funkci k dispozici.
- **Představenstvo jmenovalo** Marka Audyho (ZO ČSS 6-17 Topas) členem ediční rady ČSS.
- **Představenstvo jmenovalo** Michala Hejnu (ZO ČSS 1-02 Tetín) předsedou ediční rady ČSS.

Představenstvo již v průběhu podzimu na několika poradách s dosavadními členy ediční rady, ale i na společné videokonferenci představenstva řešilo situaci v ediční radě, která potřebuje nový impuls a personální obměnu. Zároveň je ale třeba zachovat určitou kontinuitu. Jmenováním nového předsedy a nového člena komplexní změny v ediční radě teprve začínají. Naším cílem je, aby na konci procesu změn byla ediční rada schopna kromě publikačních aktivit (Speleofórum, e-Speleo, web) zajišťovat celkovou komunikaci ČSS jak směrem dovnitř, tak ven, včetně správy webových stránek a sociálních sítí (Facebook, případně další). Základ koncepce připravil Michal Hejna, který je novým předsedou ediční rady ČSS. Koncept byl komentován ze strany představenstva a bude dále rozpracován v rámci ediční rady ČSS. Ediční radu ČSS bychom rádi rozšířili o další aktivní členy, kteří by se ujali například správy sociálních sítí. Tímto vyzýváme všechny zájemce, aby se hlásili Michalovi Hejnovi (michal.hejna@post.cz).

II. Jednání se zástupci správy CHKO Moravský kras

- Jan Lenart a Jan Sirotek se zúčastnili pracovního jednání se zástupci správy CHKO Moravský kras v Blansku (zápis z jednání je přílohou tohoto oběžníku).
- **Představenstvo** na základě této schůzky **apeluje** na základní organizace ČSS, působící na území CHKO Moravský kras, aby řádně odevzdávaly závěrečné zprávy při ukončování výjimek z podmínek ochrany přírody. Správa CHKO Moravský kras k tomuto bude přihlížet při vyřizování nových žádostí.

Kvalitní vztahy České speleologické společnosti s dalšími organizacemi a institucemi jsou pro nás velmi důležité. Proto není divu, že první jednání proběhlo na Správě CHKO Moravský kras. Obě strany si chválí dobrou spolupráci. Nové vedení Správy CHKO MK mění rétoriku od v minulosti uplatňovaného: „nejlépe chráněná jeskyně je ta neobjevená“ na přístup, který je nám blízký a totiž, že „jeskyně je třeba nejprve objevit, zdokumentovat a zmapovat, aby je bylo možné efektivně chránit“. Podrobný zápis z jednání je přílohou tohoto

oběžníku. V podobných schůzkách budeme pokračovat. Již teď je naplánováno jednání na správě CHKO Český kras.

III. Spory uvnitř jedné z našich ZO ČSS

- **Předsednictvo se** prostřednictvím apelů a nabídek k pomoci **zapojilo** do řešení sporu uvnitř jedné z našich ZO ČSS a přihlásilo se jako účastník do správního řízení o výjimky týkající se jeskyní, vyvolaného podáním nově vzniklého zapsaného spolku. Současně se společně s dozorčím sborem nabídlo jako mediátor v podobě účasti na chystané členské schůzi ZO ČSS.

*Ke sporům v rámci jednotlivých území či speleologických skupin v minulosti docházelo poměrně často. Řešila se zájmová území, rozdělování skupin apod. V posledních letech našťěší můžeme sledovat, že jednotlivé ZO ČSS spíše spolupracují na větších projektech. Přesto se někdy sporům nelze vyhnout. V tomto případě řešíme problém, kdy část členů jedné ZO ČSS založila vlastní spolek mimo ČSS a tento požádal bez vědomí této ZO ČSS o výjimky na jeskyně, kde předtím tato ZO ČSS dlouhodobě působila. ZO ČSS je v tomto správním řízení paralyzována nečinností současného předsedy. Z tohoto důvodu jsme se na žádost dalších členů z výboru dotčené ZO ČSS do celé záležitosti zapojili s cílem alespoň získat čas ve správním řízení do doby svolání řádné členské schůze této ZO ČSS, na které by mělo dojít k otevřené diskusi a případné volbě nového statutárního orgánu dotčené ZO ČSS. Určitě nemáme jako předsednictvo ambici řešit osobní spory, ale považujeme za správné zastat se našich členů v duchu našich stanov. V tomto duchu byl **pověřen dozorčí sbor**, aby celou věc analyzoval. Pokud byste se někdy do podobné situace dostali ve vaší ZO ČSS a došlo by k „rozhodu“, mějte na paměti, že je fěr to nejdřív na rovinu říct, a pak teprve začít zakládat novou ZO ČSS či nový spolek mimo ČSS.*

IV. Úkoly uložené předsednictvu valnou hromadou ČSS

- **Sekretariát odeslal** dokumenty nutné ke zrušení ZO ČSS 4-05 Goethe.
- **Předsednictvo pověřilo** Michala Hejnu přípravou návrhu koncepce kolektivního členství a analýzou případných nutných úprav příslušné části stanov ČSS.
- **Česká speleologická společnost podala** přihlášku do Rady vědeckých společností ČR a čekáme na její schválení.
- **Předsednictvo pověřilo** Zdeňka Motyčku k jednání o vstupu do FSE – Evropské speleologické federace.
- **Předsednictvo pověřilo Jaroslava Šandu** pokračovat v dříve proběhlých jednáních stran pojišťování členů ČSS při zahraničních expedicích.

K výše jmenovaným krokům nás zavázala na svém letošním jednání Valná hromada, zabývali jsme se tedy těmito kroky přednostně. Kromě prvního bodu se ale jedná o dlouhodobější úkoly, takže na výsledky si budeme muset chvíli počkat.

V. Nové publikace

- **ČSS podnikla** kroky k získání publikací Dušana Šurániho o historii potápěčských klubů a Josefa Wagnera o beskydských jeskyních s názvem V říši boha Radegasta.
- **ČSS přidělí** ISBN české verzi knihy Kras, jeskyně a lidé (vydáno pod Mezinárodní speleologickou unií).

Obě publikace (o potápěčských klubech i o beskydských jeskyních) jsou vydány mimo ČSS. Je ale důležité pokračovat v obohacování knižního fondu ČSS, a tak je dobré několik výtisků nákupem získat. V případě první knihy pak bude několik knih k dispozici i na prodej. Kniha Kras, jeskyně a lidé je českým vydáním původního díla slovinské geoložky prof. Nadji Zupan Hajna, vydaného v AJ u příležitosti Mezinárodního roku jeskyní a krasu. Jedná se o velice obsáhlou publikaci, popisující a názorně vysvětlující pojmy spojené s krasem a krasovými procesy, s jeskyněmi a jejich charakteristikami, s působením člověka v krasu a v jeskyních a s dalšími

poznatky s touto problematikou spojenými. Kniha obsahuje stovky kvalitních a často unikátních fotografií od šesti desítek světových fotografů a měla by být vytištěna a k dispozici na Speleofóru 2022.

VI. Konference Kras, jeskyně a lidé

- **Zdeněk Motyčka informoval** o výsledcích letošního nultého ročníku této konference a o záměru ve spolupráci na organizaci konference společně s AOPK ČR, Správou jeskyní ČR a Českou geologickou službou dále pokračovat. **Předsednictvo** tuto aktivitu **podporuje**.

Spolupořádání této konference je pro ČSS prestižní záležitostí. Zatímco Speleofórum je naší konferencí vnitřní, konference Kras, jeskyně a lidé je akcí, kde se může ČSS profilovat jako významný partner nejen pro výzkumnou a akademickou sféru, ale i pro státní instituce či pro obce. Nultý ročník se konal v Českovicích a záměrem je v započaté tradici pokračovat. V roce 2022 bude hlavním pořadatelem Česká geologická služba a o rok později budeme akci pořádat my. V roce 2023 bude ČSS slavit 45. výročí založení a půjde také o výročí prvního sestupu do Macochy. V rámci akce přemýšlíme o uspořádání V. Mezinárodního setkání speleologů v Moravském krasu.

VII. Speleofórum 2022

- Na základě podnětů účastníků Speleofóra **předsednictvo rozhodlo** o následujících změnách:
 - společně s programem bude předem **k dispozici seznam objevů za uplynulý rok**
 - **cenu za nejlepší příspěvek ve sborníku** Speleofórum bude **udílet ediční rada ČSS**
 - novou **cenu za nejlepší mapu** budou udílet účastníci Speleofóra

Předsednictvo reagovalo na připomínky hlasujících jeskyňářů na posledním Speleofóru. Jsme si vědomi toho, že ne každý zná všechny aktuální objevy a stihnout přečíst sborník na akci plně známých, přednášek, exkurzí a zábavy také nejde. Seznam objevů, vyplývající z příspěvků ve sborníku, tak bude všem k dispozici předem. Hlasování bude přehlednější a přístupnější širší jeskyňářské veřejnosti. Z podobných důvodů jsme přistoupili ke změnám v cenách. Jsou to právě členové ediční rady, kteří příspěvky ve sborníku detailně čtou, a jsme rádi, že právě oni budou ty nejlepší z nich oceňovat. Účastníci Speleofóra ale o možnost udílet ocenění nepřijdou – nově budou oceňovat mapy. Právě mapa je to, co jeskyni přivádí na svět. Tvorba map je zároveň zřejmě nejobornější dovednost našich členů.

VIII. Pracovní komise předsednictva ČSS

- **Předsednictvo se zabývalo** aktuálním stavem činnosti jednotlivých pracovních komisí a shodlo se na nutnosti jejich oživení a vyjasnění dalšího směřování. Řešením jednotlivých komisí a přípravy podkladů pro další jednání byli pověřeni zástupci předsednictva následovně:
 - Komise pro speleopotápění – Miroslav Manhart (mirek.manhart@gmail.com)
 - Komise pro vzdělávání – Michal Hejna (michal.hejna@post.cz)
 - Komise pro pseudokras – Zdeněk Motyčka (z.motycka@mediform.cz)
 - Komise pro speleoalpinismus a související aktivity – Mojmír Závíška, Bohuslav Koutecký (zaviska@seznam.cz; bohuslav.koutecky@seznam.cz)

Máme zájem, aby komise byly aktivní součástí dění ve společnosti, a kromě poradního hlasu pro předsednictvo sloužily především širšímu členstvu. Vnímáme proto potřebu komise doplnit o další aktivní členy, jejich činnost, pokud možno, oživit a rozšířit především o vzdělávání našich členů. Předpokládáme širší debatu o jednotlivých komisích; postupně je budeme řešit na dalších jednání předsednictva. Pokud máte jakékoliv náměty či podněty nebo se do činnosti komisí chcete zapojit, kontaktujte, prosíme, výše uvedené osoby.

IX. Různé

- **Předsednictvo vzalo na vědomí** informaci od SZS ČSS o chystaném setkání ECRA příští rok v Česku (informace náčelníka Šebely je přílohou tohoto oběžníku).

- Byla odsouhlasena **řádná inventura všeho materiálu SZS ČSS** v souladu s platnou účetní směrnicí ČSS – předseda jmenoval inventarizační komisi ve složení: Zdeněk Šlahůnek (SZS ČSS, stanice Čechy), Michal Novák (SZS ČSS, stanice Čechy), Libor Matuška (SZS ČSS, stanice Morava), Libor Láník (hospodář ČSS).
- Byla otevřena **diskuse o intenzivnějším zapojení ČSS do správy informačního systému JESO** a jeho plnění daty včetně mapové dokumentace.
- Předsednictvo připravuje **změnu stávajících smluv o spolupráci se Slovenským muzeem ochrany přírody a jaskyniarstva** do podoby nového memoranda o spolupráci.

Příští zasedání se koná ve čtvrtek 24. 2. 2022 v 9,³⁰ v Brně.

Pokud máte jakékoliv podněty, nápady, náměty k projednání, můžete je posílat průběžně, nejen jednou za čtyři roky před valnou hromadou. Budeme za ně rádi. Taky připomínáme, že jednání předsednictva a dozorčího sboru jsou otevřená a může se jich zúčastnit kdokoli.

Vaše předsednictvo

Spolupráce České speleologické společnosti a Správy CHKO Moravský kras

V rámci nového předsednictva jsme se shodli, že bychom rádi organizovali pravidelná setkání se Správou CHKO Moravského krasu za účelem vzájemného sdílení informací, prohlubování spolupráce, koordinaci společných aktivit a řešení případných námětů nebo problémů z obou stran. V Moravském krasu v současnosti působí 20 ZO ČSS a SCHKOMK je naším nejdůležitějším partnerem. O výsledcích společných jednání a dění v Moravském krasu vás budeme pravidelně informovat.

V pondělí, 22.11.2021 proběhlo první společné jednání zástupců předsednictva ČSS se Správou CHKO Moravský kras. Za ČSS se zúčastnil předseda Jan Lenart a místopředseda Jan Sirotek. Za SCHKOMK byl přítomen vedoucí Dominik Franc a pánové Antonín Tůma a Filip Chalupka.

Agenda jednání

1. Společně jsme se shodli, že organizování společných pravidelných schůzek bude ku prospěchu obou stran a že by se měly konat alespoň 1x ročně.
2. Obě strany se shodly, že v posledním období jsou spolupráce a vzájemné vztahy na velmi dobré úrovni. Kladně je vnímaná spolupráce na dnech otevřených dveří, úklidu krasu a společné konferenci Kras, jeskyně a lidé.
3. Pro úklid jednotlivých jeskyní je možné čerpat finanční prostředky.
4. Ze strany ČSS je příznivě vnímána a vítána změna přístupu od „Nejlépe je chráněná neobjevená jeskyně“ k „Je nutné jeskyni poznat, prozkoumat, zdokumentovat a pak ji můžeme efektivně chránit“. ČSS tento přístup velmi vítá.
5. SCHKOMK apeluje na jednotlivé ZO ČSS působící v Moravském krasu, aby dodržovaly povinnost odevzdávat při konci platnosti jednotlivých výjimek průběžné nebo závěrečné zprávy o činnosti na těchto lokalitách. Do budoucna bude tímto podmiňováno vydávání (prodlužování výjimek). Za předsednictvo jsme slíbili, že v tomto se budeme snažit o motivaci jednotlivých ZO toto dodržovat a dodávat opravdu kvalitní zprávy o výzkumech mj. i jako součást jejich výročních zpráv.
6. Dohodli jsme se, že je v zájmu obou stran, aby speleologická činnost ČSS byla „kryta“ výjimkami. A. Tůma nachystá přehled platných výjimek všech ZO působících v MK a identifikuje lokality, na které by byla potřeba výjimky dořešit. Předsednictvo bude v tomto ohledu tlačit na jednotlivé ZO, aby doplnily žádosti.
7. ČSS zahrne do zpráv a reportů o mezinárodním roku krasu a jeskyní vůči UIS a médiím společné aktivity (úkolem bude pověřen Z. Motyčka).
8. Bylo zmíněno, že v případě, že dojde k objevu nových prostor, měla by o tom být SCHKOMK informována dříve než média. V poslední době toto funguje, takže jen pro připomenutí.
9. ČSS a SCHKOMK mají dlouhodobý zájem spolupracovat na společné propagaci speleologie a ochrany krasu. Klíčovou aktivitou je spolupořádání konference, jejíž 0. ročník se uskutečnil na podzim 2021. V této aktivitě bychom společně rádi pokračovali i ve spolupráci se Správou jeskyní a Českou geologickou službou.
10. A. Tůma navrhuje v informačním středisku v Ostrově u Macochy zřídit samostatnou expozici o systému Amatérské jeskyně. Zárodkem je stávající instalace panelů

z předchozí výstavy v muzeu v Blansku. Na expozici by odkazovaly panely umístěné u Punkevních jeskyní, Sloupsko-šošůvských jeskyní, na Macoše a případně dalších místech. ČSS je připravena se do přípravy expozice plně zapojit a případně oslovit další partnery. Také jsme otevřeli diskusi o možném umístění panelu u štoly do Nové Amatérské jeskyně v Pustém žlebu.

11. Byl diskutován problém štěpení ZO ČSS 6-05 Křtinské údolí, spojený se vznikem nového spolku „Skupina pro speleologický výzkum jeskyně Výpustek a Křinského údolí, z.s.“, který byl částečně založen stávajícími členy ZO ČSS 6-05 a který požádal o udělení výjimek na několika lokalitách ve Křtinském údolí. Předsednictvo ČSS vstoupilo do probíhajícího správního řízení jako účastník. SCHKOMK byla informována o možném konfliktu mezi novým spolkem a částí členů ZO ČSS 6-05 a požádalo o prodloužení lhůty správního řízení do doby svolání členské schůze ZO ČSS 6-05, která by legitimovalo statutárního zástupce k jednání ve věci tohoto správního řízení. SHKOMK přislíbila vyhovění této žádosti.
12. Byla diskutována problematika devastace lesních cest v rámci těžby dřeva po kůrovcové kalamitě napříč celým Moravským krasem. SCHKOMK má v této věci pouze limitované možnosti, nicméně vyvíjí maximální snahu, aby k tomu nedocházelo.

Pokud máte jakékoliv náměty ze strany ČSS vůči spolupráci s SCHKOMK, případně řešíte nějaký problém, se kterým bychom mohli formou společných setkání se SCHKO MK pomoci, neváhejte se na nás obrátit.

Jan Sirotek
místopředseda ČSS

Speleologická záchranná služba ČSS na „14th European Cave Rescue Meeting 2021“

Členové Speleologické záchranné služby ČSS a příslušníci Hasičského záchranného sboru JmK se za Českou republiku účastnili 14. ročníku ECRA Meetingu. Ten se tentokrát konal v krásné a na jeskyně bohaté oblasti Španělska, v Kantábrii, ve městečku Ramales de la Victoria ve dnech 11.–14. listopadu 2021. Organizátorem meetingu byla pověřena místní organizace Espeleosocorro Cántabro ESOCAN.

European Cave Rescue Association je nezisková organizace, která sdružuje evropské speleologické záchranné služby. Účelem ECRA je podporovat výměnu znalostí a zkušeností na poli jeskynní záchrany. SZS ČSS je členem ECRA od roku 2019.

Přesný program 14. ročníku ECRA meetingu najdete na webu **ECRA**

Před samotnou konferencí jsme se účastnili, v rámci programu pre-meetingu, sportovních exkurzí do dvou nádherných jeskyní: Cueva Mur a Cueva de la Coventosa (součást systému Cueto – Coventosa, s celkovou délkou 32 km). Obě jeskyně jsme obdivovali pro jejich nádhernou výzdobu, ohromnost, podzemní toky; všem vřele doporučujeme navštívit tyto jeskyně, které pro nás vybrali místní jeskyňáři.

Oficiální program meetingu, který začal ve čtvrtek večer, byl tematicky rozdělen na následující tematické okruhy:

- Lékařský
- Potápěčský
- Technický (transport)
- Rozpojování hornin

V rámci teoretických částí jsme se zájmem sledovali přednášky o nedávných záchranných akcích Verovkina cave, Abcházie a Ogof Ffynnon Ddu, Wales a to od přímých účastníků. Dále pak přednášky o rozpojování hornin, nebo o vývoji Nicola 3, resp. 4 v Anglii. Účastnili jsme se diskuse u okrouhlého stolu o pojištění jeskyňářů a jeskynních záchrannářů.

V rámci praktické části jsme se účastnili ukázek ve vstupním portálu Cueva Mur:

- Rozpojování hornin pomocí klínek
- ukázky zajímavých technik a postupů z oblasti záchranné techniky používané v různých zemích, např.:
 - tzv. "quick balance" dle chorvatsko-italské metodiky - technika vertikálního transportu postiženého směrem nahoru za použití minima materiálu a jenom malého transportního týmu. Použije se jenom jedno tahací lano, které se přesouvá ze stanoviště na stanoviště. A pro tuto techniku transportu je potřeba jen dvou (ideálně však alespoň 3) záchrannářů.
 - autozáchranné techniky dle americké metodiky
 - aplikace opakovaně použitelných kotev Petzl Pulse jak pro záchrannářské techniky, tak i pro lezení vertikálních stupňů v jeskyních
 - použití "lidské kotvy" pro vytahování/dopomoc/jištění/spouštění postiženého na ukloněných svazích.

V průběhu Valné hromady byl přijat nový člen ECRA z Ruska (SDS) se statusem Observer Membership.

A co nás velice těší, bylo taky rozhodnuto o místě příštího ECRA meetingu, kterým bude Rudice v České republice!!! A to ve dnech od 26. 9.2022 do 2. 10. 2022. Je to i díky úspěšnému 16tému Mezinárodnímu speleologickému kongresu konanému v Brně v roce 2013, na který mají mnozí členové ECRA pozitivní vzpomínky. Je to pro Českou republiku vskutku velká čest a pro SZS také krásný dárek k 40tému výročí založení.

Celý meeting se nesl v duchu utužování osobních kontaktů a spolupráce s dalšími jeskyňářskými záchrannářskými organizacemi z různých zemí.

Setkání se zúčastnilo asi 100 záchranářů z 20 zemí. Česko zastupovalo 7 záchranářů ze dvou organizací: Libor Matuška, Sebastian Kovačič (SZS ČSS) a Tomáš Filip, Marek Jarůšek, Jaroslav Zhoř, Radek Mísař, Jiří Vít (HZS JmK)

PS. Více fotografií naleznete na Facebooku SZS a ECRA

Sepsal S. Kovačič, 21.11.2021

Sebastian Kovačič
z pověření Romana Šebely za SZS ČSS